

O R U. Q. T. R.
 Hunnincmhursi li. Hg. q. un. h.

Դիլիթ-Սալաառնէն մինչեւ Շառա
գրէր այն բարձր հեղինակները ո-
ր զգալիութիւնն մէջ իրենց նա-
մանական նկիւթ ընտրած են խո-
տարական ճիւղը, ամենքն ալ փափ-
կեցողութեան, ճոխ սելաններու և
նորաւ գինիին տուած զգայու-
նները նկարագրած են, առանց
նուազ իտական րայաարութեանց մըտ-
ու. այս բանին համար, արեւմտէն
ը պէտքըր, մարդ մը ուր խոհարար-
ական զգիտութիւնէն հաւասար, և մի-
ւառայն զգալիութիւնէն. այդ մարդը
Օլշան եղաւ. Բանի մը տարբ ու-
րը ոտանաւորները ակտարութիւ մէջ
խօսիլով, ֆրանսայի խոհարարնե-
րնիկութեան նուիրեց, որուն տ-
եղը հանդէսին մէջ հրատարակ-
եալ ու հանրայն Ծովգէայային,

Ջարմաշալի չէ՝ սակայն որ, կըր խո
հարաւը մը այլեւան սիրող կը հանգիտեմ
սրբոյ բանաստեղծութեան, միզ զրա
գէտ մը անոր կատաղի թշնամի ըլլա
յայն վիշտիցն ուր բարկոյեան թերթի
կը խօսին Աշկը Օղանի վրայ՝ անոր մա
հուան առթիւ, արձագանգը կուտա
նան քրանաւա Գորեի բողբոջին՝ կոն
քուտի կտակին մէկ արամադուլթեան
գէտ մ վիշագասանը որ մեռաւ վերջիւ
իւր բոլոր հարատուութիւնը թողլով մաս
նաւոր ահագեթիմի որ հաստատուն
արկիւած է եղել անոր ապագայ ան
գամներուն՝ վարձատրել որ և է դոր
որուն մէջ՝ մէկ տող ոտանաւոր գլու
նութիւն՝ Այս Գրամանը ճանր անգատե
հուլթիւնը մը ունի, կրտէ Գորէ. անգոր
մադակել է, վանգիլ ամեն արձակ ո
տանաւորութիւ լցուին է, որ կը վիտա
նան հոնքուտի գլուածքներուն մէջ
յարդհետեւ ալ յանգերն ու չափերն
ըրողը չիկալ, գժուար է ոտանաւոր
արձակել զանազանի. կոնքուտեան ա
կաղեթմին կրնայ առանց խցահարու
թեան վարձատրել այդ տեսակի ործերը
արձակել այն

խաւոր պատճառներէ կը հետեւին: —
տոցի բրօքէէտերի գիտաշխիւրէն ըս-
տիսն ճիշդ հոտի ներքի պէտի ըլլա-
յողով հետեւ ոչ այնքան զբիւն տեսակն
վկայիչեւով շարքից պատճառաւ աչ-
կէն՝ դրան գրիւ տվիդիւ եղանակ
գրբը, տեղը եւ միջոցը: Մենք մեր չ
գրբը (որ եւրոպականիւն աւելի ուղ-
ուղի գրի փոխելէ առաջ՝ ըստ աւելի
շարքաց պատճառներ ունիք չուտ-
իւրով մէջեղեմէ բառաւորէ համար
կապէն մեր չափ արտաբաններու մէջ
տարաններու զրից եւ լոյսի անյա-
րով թիւրէն, չնորքով աւել տալի-
նիւրու չգոյնիւրէն եւ մանաւանդ
սեղաններու յոյժ յոյժ եւ տնորս
ճակի՝ այնպէս յայտնի եւ ակնհեռն թի-
ւիւններն են՝ որոցմով պէտք եւ զը-
նակս եւ առաւել Գրասեղաններու խն-
վեայ կ'որակէ որ ամենին աւելի եւ
նանք, որովհետեւ անոցից կարեւորու-
նը աւանդին է, այնուի զի աղայց ապ-
րիւն եւ ներկային տառջով թիւնն
գտաւ: Թիւնն պահապանը ըլլալու կոչ
գործիքը՝ իրողաբանը, ամօտ պ'զորթ
մեծնորքի խելահեղուն տառնաբանին է:
Բառակապին հատարանը չափ անգամ հ

ներկի՝ և Մեծարդևան տառեկա
տիպ ձևով խրատիկի նպատակ
կէնքը Այլ ինչ գրուտ, տղան
շատ ժամանակին շահանք, և եթէ
ետին կանգնած կտպուտ իրեն ա
ձառնակիւր որ զգրո կը կոպուր
նպատաւոր պիտի ըլլար մեր տղայ
իրենց դրամու պարտականութիւ
կան մէջ էջէ աւելի չըլլալու
տուտան և իրտուայ շատութիւնը
ւել կամ նուայ տեսն գտնուած
նպատաւ, այն տեսն բարեփոխ
զգալ պիտի ըլլար. դատարանը
ցիւգ աւելի իրաւունք պիտի ու
տուցն մաքուր և կոկիկ զիր մը
չլիւտ իրենց ամեն պարտաւորութիւ
նը ինչ աւելի յոյր միջոց մը և
զորու շատ վարձարաններու մէջ
կերել պատճառն նպատաւաւ, Գա
նկարներու զգալու տոյրութիւն
տեսելով՝ որ գրադարձութեան
դէժ մարտադր առնելն հարց ըլնա
նաք իրաւունք Յանգարտ տուրն
շարիւն քան, երեսուն և աւելի
բնակիլ զոր մը մէջն գրատանքի
րեն և զրա ապագա մի և նոյն
մի և նոյն տղայ ապագայ ապագա
ու իրաւունքներու Գտնուտ և

անհատականությունը դրսևանում է
 գիրը առեկտ սիրուն, առեկտ թե-
 ճակատահան այն գիրն որ ծուռ-
 թանոջ՝ կոխվել և սիրուն երեւե-
 ունենալ, այլ զերազանգանալ
 կամ վայելչազգել կելլալ. միշտ
 թիւինն է որ առեկտ առեկտ, ի-
 բուռն երեւոյթի կառնէ եթէ պ-
 րէ կանոնով և ճշգրիթ կամքը
 եկեղեցիացանքս որ չայերն գրու-
 մայ ճարկ չմտ տեսներ շեղազր-
 դիլ գիր կամ ճշմարտող Բարե-
 ծել մեր վարձարաններուն մէջ
 արդէն եթէ չեղազրել չեղ գրու-
 ւելայ առեկտ դիմերէ և իր-
 դրեթէ սիրունութեամբ և կո-
 իրնայ մեղիլ ճառարակ բարոյա-
 լելէ իրելոյթի իրողողութե-
 յարելով արուեստագիտներէ և
 զաստիարակներէ ու զաստիար-
 քնդէտներ ևն օգտաւար դասու-
 կոյս չառնելն որբիչ աստեղն գեղե-
 ուսման և արուեստին մէջ մայր-
 թեփօթեթի իրենները գահաւիթ
 դուրեկամը պիտի ողջունենը
 Թ. Վ.

զարգացումը
 լինել է. քնն-
 է և կրե-
 ույթը չկրե-
 ր և զինքնակ-
 ուղիք դրե-
 ր և Կոմիտեի ան-
 ճանաչելու
 լինի Ուսու-
 ղման նա-
 ի տեղ ու-
 չեմք ներու-
 լի՝ քանի որ
 է և դերը
 բովանդակ-
 լիկի իր նախ-
 լի հետ-
 լի լինելը մեր
 անստանալովոր-
 լի լինելու
 լի՝ տարա-
 ճանաչումն
 ունիլք բա-
 ր և լայն-
 լի

[illegible]

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹԵԱՆ ՄԷՋ

Սոյն խորագրով յոյժ չահկան և օր
տաշատ յօղւած մը գրեց այս օրերս Ալե
շէի, որոյ մենք եւս իբր մասնագէտ ան
հրաժեշտ պարտք կ'զգանք մեր գիտողու
թիւններն ու մի քանի փոքրիկ տեսութիւն

րոտակէն և գրառագիտէն, աւտու-
 թաղաքերի կամ որոշ հասարակ կարծ-
 շնի կարող իրենցմէ աւելի բարձրակ-
 ընկերաց հետ նստի զբաւոյցաբանի վա-
 տիկ, թէ և այս մասին հոգ տարու-
 տիկ տեղ, ընթաց յոյժ անբաւական
 պիտի, Բայց, ինչպէս կոչուի որ տղ-
 հակառաջական վիճակի զգտառապար-
 քի ստեղծու և աւաւտունի միջեւ ի
 ծիւր՝ կարողան գրուի համար. կար-
 ղուան մի՛ ծախի բանք բանի որ թիւերը
 դանձն չեն համար իրեն և ուղիղ մտա-
 ընտրելու հոգ պիտի ըլլայ երկնի՝ եթէ մ-
 րերը բռնէր—ինչ որ հազար տնայաւ
 զպնէ և՛ քաջ զանգալը զարկան
 պետք է զրկել. և ահա մի վայրկեանի
 երեսուն, քառասուն և միշեւ մի-
 վորդիկները երեսունկէսով որոշ մար-
 քըրթէ միայն կրնալը կ'ենթել. և ո-
 ջնըլ արդէն իւր պատճառն զրկանք-
 դառնալովն չարք մի կամ երկու

արդար և իմ անհատական
 արժեքներս, — իմ ձեռքը կատարելա-
 փրկեմ և զարմանք, թաղիկներ վրայ
 եսաց զիրար տակէ տակ կը շարեմ
 մեծ արագութեամբ, և և հնոգութեան
 բուն բազմազանութիւնովը քաղի իմ
 բիկիկն ձեռքը կը յայլի՛լ ու կրնան
 աւազարդ թէ զիկերը ինչ ձեռնարկ
 կուրի, և իմ լինելը չկրնայ
 թէ միայն ալեմուրի շարժումներ
 հաղանքներ և կանաչադիտարդ
 աղանքն ոչ միայն ձեռքը տարկու-
 թեւեր և սրտիկն կրանկերը այդ
 թեւերն ընկն շարժումն խանգար-
 անակարանութեամբ:

Գալով ուղիղ զրէ զործածութեան
 շարժիկն՝ Գործողը բրբեռէտօրին զ
 բիկիկն ճնշը և միայն երեւոյթանա-
 թեան համար, իսկ հայիկէն իր
 համար անծոյտ՝ կհաւեւան երկու-
 ւոր պատճառներէն համար,

Գաղափերս իր սանոսին հը
 նեցած է հոգիի ճամբար. ահ
 գիւղի մը զաւար մարգերուն
 ծաղած, ինծի ճամբար զուտ
 գիւղ մը, զոր քաղաքաբլին ունի
 է աւելի հրապուրելի ընելի։

Մտաս Պարսին էլի, Յայգի
 ինձե՛ն անբաժան Խաղի՛ն ձեռ
 տարօրինակ զգեստո՞ղջ աչքի զը
 ւայր իմ. Էլիկիսի՛ն ծովագին
 մասն անձ առօք անմուտն,
 տուտի ծառերուն ներքեւ աւհ
 թուտի վրի իրձանկութիւնները

պէտ չի՛ երկտառութիւններ մը
 մանր աւելի զաւուռն էին, զ
 բուն ճախիւններու վրայ կցա
 ղէմբերու առջև. իրկուսան ա
 նեղ եւ ու լուսնոտ ծամբար
 հեղի էին, կամ միշտակ

ապրիլը ու-
րացարք մէ-
լայի բար-
աբակակա-
ները եւեմ
նու պէս
ք. քիշ մը
երկոյդ երե-
նակցոցը,
զիտեղի լը-
սը, յառա-
Աջաբեկա-
կար, Ու-
սեցի որտէ
մէ, ցուր-
դը բանի մը
ստիտիւի-
մտախաբի-
կ.

Ժամանակը կը թափէր վե-
նը, որ կը թափուէր քովիս
Չէի ճանչնոր զհենը, բա-
նաարանքս Արկիւ թէ կիւն էի
գաւարտի իմեզ հասնիչ, որս
կիւն էի թափայ, կուէր ընկիւ-
թափափուէր յոյժանք
ցայ: Գիշ առտին մէջ առայ
Մտտեւեցանք հետ միասին
բոսիս լոյսը կը թափայէր հե-
նեւուն մէջ Գայրընը ու Գ-
րուսեպիցի: Ստափիւր պոկա-
կարէր: Ու նոյն ժամայրը
Վախիկ ըմբռնեմ հոգիս, զ-
անմիտակ լուսաւորին շիւ-
րաբեկանքը կը փայտը: Եւ ու-
սանճանութեան բով, մոռո-
ցաբեղոյ

[illegible]

==)(6)(==

ԹԵՐԹԻՆ ԸՆԴՈՒՆԱԼՔԻՆ

ՀԱՆՐԱ ԿՐԵԱԼԷ

~~~~~

ԳԱՂՏՆԻՔ ՄԸ

~~~~~

—Նամակ դեզին մէջն էր, կը կրկներ
էլ տասներորդ անգամ, ուսումը մը
դադարեալ: Հարկութեամբ այլմէ պիտի
էլ զայն. երբեք չպիտի յայտնուի թէ
սրկան...

—Զեր կարծեքդ, ըսաւ Անտէր Պոլէն,
աստուորին վրայ վիշուռնեիով իր պոյս-
ն ու թաղանթին աչերը, նամակին
ի՞նչ գրուած կ'ընար ըլլալ:

—Անհետին չեմ գիտեր, Բայց երբ Հա-
րպետութիւնը զայն կարգաւ տեսայ, ապա
պիտի այլ... Մարդկային զէնքի մը վրայ
բէք ատանկ թան տեսած չեմ: Անմիջե-
տ մտածեցի թէ դժբաղմունքներն մը
տի գործէն: Ա՛հ, խթմ գիտեսդ սեն-
տերին, մէջ կը մնայի:

—Զէք ճանչնար մէկը որ չարժատիք
ներին վրէտ պատճառելու Պ. ար Պո-
նին կամ դուցէ ծանար գանիկա անարե-
նու:

—Ոչ որ, իր ձորը պէտ էր... Իսկն
նոր իր սիրելի գրեթէ, բայց և այնպէս

դարձավ մեռուցին զայն... կամ թէ ան-
հասարակ եղաւ... .

Երկուստապէս դատարանը Միլէրին նայի
գաւ. հետաքրքրութեամբ Պրնտա մէկ քան
բաւական պատմեց զբարձարին եղբորակ
մահը:

—Արդարեւ դարմանալի է, պատա-
խանք Պոլլէն:

Անուշադիր ձեքքով մը կը թղթատ-
գրանալային վրայ զիգծած քարդերն ե-
նամակները. յանկե՛ղ նստաւ և սկսե-
ռաւարդութիւն աչքէ անցունել պահ-
անները, նամակ ու քարդ գտաւորութի-
ւի իրենց սեպհական պահաւորներով, որչա-
քը կարելի էր գրիւնել նմանութիւնը:

Պրնտա զայն կը դիտէր ուշադրութեամբ
օգնելով երբ փոխաբանիւն մը ներկայ-
ցար, ցուցնելով թէ մէկ կը բնակուին (կէ-
մտն) ճարակամները դուստմներն ու
ձանձնար, գէթ անտեսել: Երբ այս աշխ-
ատիքին մէջ արտաքցաւ, պահաւորն
մնաց գրանգանին վրայ:

—Աստիկ այն նմանիկն սպանարե-
րտա փոխաբանը: Չէի պատկեր այս
բեւոյցով գտնել զայն:

Պրնտա պահաւորանին նայեցաւ տար-
բեխէն յուրանով մը: Այդ հատորը
թողելը պարտաւանած էր մահաւան բա-
բերել: Ինքն այ բնաւ մտաբն չգիտի ու
ցուներ այդ հանգամանքով փնտռել զայն:

—Այս բաւին տակ յայտնաբաց կը
խնդիր մը կայ, բուսա Պոլլէն պահա-
ւորանները:

—Կին՝ Չեմ կարծեր: Դիտեմ բա-
կամիս կենեքը, և այս ենթադրութիւն

— Տեսա՞նք տեսակ են կնոջ խնդրին
 շատ դատաւարին փոխանորդ
 յուրեանուն Ձեզ ըսեք թէ լուսած կին
 որ էր լիզէ կը լուծէ, կը հասնիք մի
 բայց եթէ այս գաղտնիքին խորը կը
 չգտնուի, չստի պիտի գայրանա՞մ։ Ձեզ
 րեկտոր մէկը կը ճանաչեմ Լավալի
 —Լավալի մէջ, հարցուց Պրնտա
 դուք մէկը պրոպետով, ոչ, չեմ կարծի
 —Այդ գաղտնիքն պահակազօնեղին
 կեցած է։
 —Ոչ, պարոն, պատահաւանց կը
 կտրուկ կերպով։
 —Պարոնները կայտը չուզին՝ հոն
 ե ինչ կայտը, Սյու տան ծառան
 մէջ չիկալ։ մէկը որ աղօղականին կա
 րճակմանը ունենայ այդ բաղադրը։ Լա
 վալից հանուելուն լավալին գրողը
 է։ Լավալի մէջ նամակատուն ձրու
 հնրով, պէշը չէ մտնող թէ կրնա
 ղէն զրկուած ըլլալ մէկու մը որ զա
 վա զղիւէ գայն։ Աստուի քանիչ չէ
 պատահել ե խաղաղութի թիւները չը
 զգուսարացնին։ Աստուի հակախաղա
 ընաւորները լրջպատուող ամենայն մէջ
 յարաբերութիւններ չուզին՝ Լավալի
 Ի՞նչ ալ պիտի քննէք այդ բանը, Ս
 անշուշտ լարագիտութիւնով
 Պրնտա նոց մը առաւ, ինչպէս
 Պրոլէին Նրիտանորդ դատաւորը պ
 տուա մնաց, լծած անհեղին միջին էր
 կտուակ երկու հրոշ րամկայաներուն
 կեանքուն լիջայ գրուած էին ամեն ա
 նները լուսաւորելու համար։

—Միշէլ, առանձին թող մնը
Գ. Գոյգէլէն։
Շտառն հնազանդեցաւ և դու
անշուշտ։
—Պարոն, ըսաւ փոխարորդ Պը-
որ շտաճ էր իր դէմը, կրնամ ը-
թէ ինչ էին Գ. աք Պորանի գգա-
քը կնոջ նկատմամբ։
Այն վարկերէնէն ի վեր ուր Պըն-
ուզաճ էր բարիքներէ մասն, ու
մտաճաճ էր թէ այն հարցոն՝ զվ-
գուէր էրին և ինքին հարցադա-
րի պատասխանը ինչ հետեւեալ
ուռնեալ։ Ուզգալի հարցման մը
ինքն ալ դիմը հարցադաճողին
և տեսաւ թէ, տարախոյս չկար
կէտ մարդ մըն էր։
—Իր գաղափարներն էին ամե-
սեք, պատասխանից առանց վար-
ք։
—Ապահով էր։
—Կատարողաբէ, Դեռ աղէ-
թամ առաջ անոր վրայ կը խօսէր
—Ահ, անոր իմաց կը խօսէր և
—Խնտողի անհոգի մը։
—Երեմին չհասցաւ իր քաջար-
աք Պորանի պատուած բացառի-
կութեանը մէջէն զանուիրը,
Պոլիէն քննելով ուսանողին բ-
զորս հաւաքած իւր մէկ զով դա-
—Ձեմ կրնար բացատրել, պ-
նեց Պընուս պարկեռութեան
Հրեաթիւս մը յաճողից։ Ի՞նչ
մէջը լուսանալին կողորներուն
և մէկըն այն ամենի պահանջ-
թէ զանոնք իրարու դէմ հանելով

[illegible][illegible]

Գրիգորի
 ծնողքը ոչ ենւ
 էն ընէ յետոյ
 ապրեր է ա

 ը մեծցած է ,
 Այս բաները
 ասն ամուսնու

 արու է :
 անի ամուս :

 անհետ լալալի

 անեց Պրնուա :
 այլ կրնայի հո
 ին Մոնլաբրն
 արդն է . . .
 բանցքին վրա
 զ առաջին ուն
 էն ո՛ր էր տի
 նուեցաւ թէ ա
 լալու էր : Հո
 սմանարը տաա

 բարբերը կաթո
 թեանց կարեի
 ուն չարթմանցը
 ն, աղօթարանի
 թէ :

 (Երբեմն լի)

